

Sociaal en Cultureel Planbureau

Bijlagen

LHBT-monitor 2022

De leefsituatie van lesbische, homoseksuele,
biseksuele en transgender personen in Nederland

Willem Huijnk
Roxy Damen
Lonneke van Kampen

Inhoud

Bijlage A3
Bijlage B5
Bijlage C7
Bijlage D..... 9

Bijlage A

Tabel A.1

Seksuele oriëntatie uitgesplitst naar sekse, bevolking van 18 jaar en ouder, 2019/2020 (in gewogen percentages)

	totaal	man	vrouw
seksuele aantrekking			
alleen eigen sekse	1,8	1,5	2,0
vooral eigen sekse	0,8	1,1	0,5
evenveel eigen sekse als andere sekse	2,2	0,7	3,6
vooral tot andere sekse ^a	7,3	5,6	8,9
alleen tot andere sekse	79,5	87,7	71,5
weet ik niet	0,2	0,2	0,2
geen antwoord	8,3	3,1	13,3
LHB o.b.v. bovenstaande ^b	4,7	3,3	6,1
LHB o.b.v. ontbrekende waarden ^c	5,6	3,6	7,8
voornamelijk heteroseksuelen o.b.v. ontbrekende waarden ^d	8,4	6,0	11,1

a Geeft het percentage voornamelijk heteroseksuelen weer van het totaal met inclusie van de antwoordcategorieën 'weet ik niet' en 'geen antwoord'.

b Geeft het percentage LHB weer van het totaal met inclusie van de antwoorden 'weet ik niet' en 'geen antwoord'.

c Geeft het percentage LHB weer van het totaal, waarbij de antwoorden 'weet ik niet' en 'geen antwoord' niet zijn meegenomen. Hierdoor valt het percentage LHB's hoger uit.

d Geeft het percentage voornamelijk heteroseksuelen weer van het totaal, waarbij de antwoorden 'weet ik niet' en 'geen antwoord' niet zijn meegenomen. Hierdoor valt het percentage voornamelijk heteroseksuelen hoger uit.

Bron: SCP/CBS (SLI'19-'20)

Tabel A.2

Sociaal-demografische gegevens voor heteroseksuele en LHB-personen, bevolking van 18 jaar en ouder, 2019/2020 (in gewogen procenten en gemiddelden)^a

	totaal	heteroseksueel	LHB
geslacht			
man	53,4	54,5	34,8
vrouw	46,6	45,5	65,2
herkomst			
zonder migratieachtergrond	77,7	78,1	71,3
met migratieachtergrond	22,3	21,9	28,7
hoogst behaalde opleiding			
lager onderwijs	21,3	21,1	24,6
middelbaar onderwijs	42,1	42,7	31,9
hoger onderwijs	36,6	36,2	43,5
leeftijd (gemiddelde)^b	48	48	48

a Vetgedrukte percentages en gemiddelden geven aan dat de LHB-groep significant verschilt van de heteroseksuele groep ($p < 0,05$).

b Minimaal = 18; maximaal = 92.

Bron: SCP/CBS (SLI '19-'20)

Het aandeel met en zonder migratieachtergrond, het opleidingsniveau en de leeftijd zijn gelijk onder LHB- en heteroseksuele personen (zie tabel A.2). Het enige verschil in sociaal-demografische achtergrond zien we bij geslacht: LHB-personen in de steekproef zijn gemiddeld vaker vrouw en minder vaak man dan heteroseksuelen. In de rest van dit hoofdstuk zullen we hier bij het vergelijken van LHB's en heteroseksuelen rekening mee houden.

Bijlage B

Tabel B.1

Aantal respondenten naar seksuele oriëntatie 2019, bevolking van 15 jaar en ouder (in gewogen percentages)

	totaal	man	vrouw
homoseksueel/lesbisch ^a	2,4	3,0	1,8
biseksueel ^a	2,8	2,2	3,4
heteroseksueel	77,1	81,2	73,1
weet niet/anders	1,1	1,0	1,2
geen antwoord	16,6	12,6	20,5
aandeel lesbisch/homoseksueel zonder ontbrekende waarden ^b	2,9	3,5	2,3
aandeel biseksueel zonder ontbrekende waarden ^b	3,4	2,5	4,4

a Geeft het percentage personen weer dat 'weet niet/anders' had ingevuld of geen antwoord had gegeven.

b Geeft het percentage LHB's weer van het totaal, waarbij de antwoorden 'weet niet/anders' en 'geen antwoord' niet zijn meegenomen. Hierdoor vallen deze percentages hoger uit.

Bron: J&V/CBS (VM'19), SCP-bewerking

Tabel B.2

Sociaal-demografische achtergrond naar seksuele oriëntatie 2019, bevolking van 15 jaar en ouder (in gewogen percentages)^a

	lesbisch/homoseksueel	biseksueel	heteroseksueel
geslacht			
man	<u>62</u>	38	52
vrouw	38	62	48
leeftijd (gemiddelde)	<u>42</u>	48	46
herkomst			
zonder migratieachtergrond	<u>69</u>	79	79
met migratieachtergrond	31	21	21
hoogst behaalde opleiding			
lager onderwijs	<u>21</u>	31	26
middelbaar onderwijs	31	33	34
hoger onderwijs	<u>48</u>	36	40
stedelijkheid			
niet tot weinig	<u>20</u>	28	30
matig tot sterk	<u>80</u>	72	70

a Vetgedrukte procenten verschillen significant tussen LHB- en heteroseksuele deelnemers, onderstreepte waarden verschillen significant tussen lesbische/homoseksuele personen en biseksuele personen ($p < 0,05$)

Bron: J&V/CBS (VM'19), SCP-bewerking

Voorafgaand aan de analyses is gekeken of de sociaal-demografische kenmerken tussen de groepen onderverdeeld naar seksuele oriëntatie gelijk verdeeld zijn (zie tabel B.2). De resultaten kunnen enigszins afwijken van de andere hoofdstukken omdat de vraag naar seksuele oriëntatie binnen de Veiligheidsmonitor (VM) gemeten is op een driepuntsschaal in plaats van op een vijfpuntsschaal (zoals in hoofdstuk 2). Lesbische/homoseksuele personen zijn vaker man, wat jonger, hebben vaker een migratieachtergrond, zijn vaker hoger opgeleid en wonen vaker in matig tot sterk stedelijke gebieden dan heteroseksuele personen. Biseksuele personen zijn in vergelijking met heteroseksuele personen vaker vrouw, wat ouder, lager opgeleid en ook vaker woonachtig in matig tot sterk stedelijke gebieden dan heteroseksuele personen. Gegeven de verschillen in sekse, leeftijd, migratieachtergrond (voor lesbische/homoseksuele deelnemers), opleidingsniveau en stedelijkheid van de gemeente is ook telkens in de analyses gekeken of deze verschillen van invloed zijn op de resultaten.

Tabel B.3

Ontwikkelingen in veiligheid en veiligheidsbeleving naar seksuele oriëntatie 2012-2019, bevolking van 15 jaar en ouder (in gewogen gemiddelden en percentages)^{a, b}

	trend	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019
sociale cohesie (gemiddelde) ^c								
lesbisch/homoseksueel		3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,4
biseksueel		3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
heteroseksueel	**	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
voelt zich weleens onveilig (algemeen)								
lesbisch/homoseksueel	*	43	43	46	44	43	40	40
biseksueel		39	37	38	37	38	38	40
heteroseksueel	***	38	38	37	37	36	36	33
respectloos gedrag (gemiddelde) ^d								
lesbisch/homoseksueel	***	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2
biseksueel	*	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
heteroseksueel	***	1,21	1,21	1,20	1,19	1,18	1,18	1,16
gewelddelicten afgelopen jaar ^e								
lesbisch/homoseksueel	**	7,1	5,2	6,6	5,7	4,4	4,3	4,8
biseksueel		3,2	4,5	4,0	3,5	3,7	4,4	3,8
heteroseksueel	***	3,6	3,4	3,3	3,2	3,2	3,2	2,8

a De asterisken verwijzen naar het significantieniveau van de lineaire trends: *** = $p < 0,001$, ** = $p < 0,01$ en * = $p < 0,05$.

b Dikgedrukte waarden geven een significant verschil aan tussen de gemiddelde waarden in het eerste (2012) of een-na-laatste (2017) jaar en het laatste jaar van dataverzameling (2019), $p < 0,05$.

c Zes items; minimum = 1; maximum = 5; hogere score duidt op meer sociale cohesie. Cronbach's alfa = 0,85.

d Vijf items; minimum = 1; maximum = 3; hogere score betekent meer respectloos gedrag. Cronbach's alfa = 0,72.

e Onder gewelddelicten wordt verstaan: aangevallen of mishandeld zijn of daarmee zijn bedreigd.

Bron: J&V/CBS (VM'12-'19), SCP-bewerking

Bijlage C

Tabel C.1

Aantal respondenten naar seksuele oriëntatie, 2020, bevolking van 16 jaar en ouder (in gewogen percentages)

	percentage
heteroseksueel totaal	88,3
man	90,1
vrouw	86,5
homoseksueel/lesbisch totaal	2,1
man	2,9
vrouw	1,4
biseksueel totaal	4,4
man	2,6
vrouw	6
LHB totaal	6,5
man	5,6
vrouw	7,4
weet niet / geen antwoord of aseksueel ^a	5,2
lesbisch/homoseksueel zonder ontbrekende waarden ^b	2,3
biseksueel zonder ontbrekende waarden ^b	4,6

- a Geeft het percentage personen weer dat 'weet niet' had ingevuld of geen antwoord had gegeven evenals de mensen die zowel niet op mannen of op vrouwen vallen (aseksueel). Naar deze groepen wordt verder niet uitgesplitst omdat de aantallen hier niet toereikend zijn.
- b Geeft het percentage LHB's weer van het totaal, waarbij de antwoorden 'weet niet/geen antwoord' en 'aseksueel' niet zijn meegenomen. Hierdoor vallen deze percentages hoger uit.

Bron: CBS/WODC (PHGSG'20), SCP-bewerking

Tabel C.2

Sociaal-demografische achtergrond naar seksuele oriëntatie, 2020, bevolking van 16 jaar en ouder (in gewogen percentages en gemiddelden)^a

	lesbisch/ homoseksueel	biseksueel	heteroseksueel
geslacht			
man	<u>68</u>	30	50
vrouw	<u>32</u>	70	50
leeftijd (gemiddelde)	<u>46</u>	39	49
welvaart in kwintielen			
eerste (en laagste)	19	21	12
tweede	18	18	17
derde	<u>16</u>	19	21
vierde	22	21	24
vijfde (en hoogste)	<u>26</u>	22	26
herkomst			
zonder migratieachtergrond	72	72	77
met migratieachtergrond	<u>29</u>	23	23

a Vetgedrukte procenten verschillen significant tussen LHB- en heteroseksuele deelnemers, onderstreepte waarden verschillen significant tussen lesbische/homoseksuele personen en biseksuele personen ($p < 0,05$).

Bron: CBS/WODC (PHGSG'20), SCP-bewerking

Voorafgaand aan de analyses is gekeken of de sociaal-demografische kenmerken tussen groepen onderverdeeld naar seksuele oriëntatie gelijk verdeeld zijn (zie tabel C.2). Wat opvalt is dat lesbische/homoseksuele personen relatief vaker man en minder vaak vrouw zijn in vergelijking met heteroseksuele personen. Ook zijn zij gemiddeld wat jonger dan heteroseksuelen, is het aandeel dat in het laagste inkomenskwartiel valt wat hoger en in het derde inkomenskwartiel wat lager dan onder heteroseksuelen en hebben lesbische/homoseksuele personen vaker een migratieachtergrond in vergelijking met heteroseksuele personen. Biseksuelen zijn daarentegen vaker vrouw en minder vaak man dan heteroseksuelen en ook relatief wat jonger. Onder hen is het aandeel dat in het eerste (en laagste) inkomenskwartiel valt wat hoger en in het vijfde (en hoogste) inkomenskwartiel wat lager dan onder heteroseksuelen. Ook hebben zij vaker een migratieachtergrond in vergelijking met heteroseksuele personen. Gegeven de verschillen in sekse, leeftijd, inkomenskwartiel en migratieachtergrond is ook telkens in de analyses gekeken of deze verschillen van invloed zijn op de resultaten.

Bijlage D

Tabel D.1

Aantal respondenten naar seksuele oriëntatie 2014-2020, bevolking van 16 jaar en ouder (in gewogen percentages)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
heteroseksueel	90	89	88	86	87	86	83
homoseksueel/lesbisch	2,3	2,7	2,4	3	3,2	3,4	3
biseksueel	1,5	2	1,7	2,1	1,8	2,1	2,6
weet niet / anders of geen antwoord ^a	6,7	6,9	7,7	9,1	7,8	8,4	11,7
lesbisch/homoseksueel zonder ontbrekende waarden ^b	2,4	2,9	2,6	3,3	3,4	3,7	3,4
biseksueel zonder ontbrekende waarden ^b	1,6	2,1	1,9	2,4	2	2,3	3

a Geeft het percentage personen weer dat 'weet niet/anders' had ingevuld of geen antwoord had gegeven.

b Geeft het percentage LHB's weer van het totaal, waarbij de antwoorden 'weet niet/anders' en 'geen antwoord' niet zijn meegenomen. Hierdoor vallen deze percentages hoger uit.

Bron: CBS (GE'20), SCP-bewerking

Tabel D.2

Sociaal-demografische achtergrond naar seksuele oriëntatie 2020, bevolking van 16 jaar en ouder (in gewogen percentages en gemiddelden)^a

	lesbisch/homoseksueel	biseksueel	heteroseksueel
geslacht			
man	<u>61</u>	<u>32</u>	51
vrouw	<u>39</u>	<u>68</u>	49
leeftijd (gemiddelde)	<u>42</u>	<u>37</u>	47
hoogst behaalde opleiding			
lager onderwijs	<u>15</u>	19	26
middelbaar onderwijs	33	40	39
hoger onderwijs	<u>52</u>	41	36
herkomst			
zonder migratieachtergrond	72	75	78
met migratieachtergrond	28	25	22

a Vetgedrukte procenten verschillen significant tussen LHB- en heteroseksuele deelnemers, onderstreepte procenten verschillen significant tussen lesbische/homoseksuele personen en biseksuele personen ($p < 0,05$).

Bron: CBS (GE'20), SCP-bewerking

Voorafgaand aan de analyses is gekeken of de sociaal-demografische kenmerken tussen de groepen onderverdeeld naar seksuele oriëntatie gelijk verdeeld zijn (zie tabel D.2). Lesbische/homoseksuele personen zijn vaker man, wat jonger, minder vaak laag en vaker hoger opgeleid dan heteroseksuele personen. Biseksuele personen zijn in vergelijking met heteroseksuele personen vaker vrouw en jonger. Gegeven de verschillen in sekse, leeftijd en opleidingsniveau (voor lesbische/homoseksuele deelnemers) is ook telkens in de analyses gekeken of deze verschillen van invloed zijn op de resultaten.

Tabel D.3

Ontwikkelingen in overgewicht, gezondheid en zorggebruik, naar seksuele oriëntatie 2014-2020, bevolking van 16 jaar en ouder (in gewogen percentages)^{a, b}

	trend	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
overgewicht ^c								
lesbisch/homoseksueel		38	41	47	37	43	45	42
biseksueel		43	52	45	34	47	40	41
heteroseksueel		48	48	48	48	49	49	49
psychisch ongezond ^d								
lesbisch/homoseksueel		12	10	17	13	19	11	13
biseksueel		18	24	26	27	19	23	33
heteroseksueel		11	10	11	10	11	11	11
depressie ^e								
lesbisch/homoseksueel		11	9	15	9	15	11	11
biseksueel		20	19	18	19	21	24	20
heteroseksueel		8	8	8	7	8	8	9
slechte ervaren gezondheid ^f								
lesbisch/homoseksueel		22	21	27	19	28	20	12
biseksueel		21	28	36	32	26	30	26
heteroseksueel		22	23	22	22	24	24	20
huisarts afgelopen jaar ^g								
lesbisch/homoseksueel	*	72	67	78	67	74	68	60
biseksueel		74	75	76	84	79	77	74
heteroseksueel	**	70	71	70	70	70	70	67

a De asterisken verwijzen naar het significantieniveau van de lineaire trends: *** = $p < 0,001$, ** = $p < 0,01$ en * = $p < 0,05$.

b Dikgedrukte waarden geven een significant verschil aan tussen de gemiddelde waarden in het eerste (2014), jaar gebruikt in de vorige monitor (2016), het een na laatste jaar (2019) en het laatste jaar van dataverzameling (2020), $p < 0,05$.

c Overgewicht verwijst naar het percentage personen dat op basis van een door henzelf gerapporteerd gewicht en lengte een BMI heeft van 25,0kg/m² en hoger (vanaf 18 jaar; voor personen tussen 16 en 18 gelden andere normen).

d Psychische gezondheid is gemeten met vijf vragen van de Mental Health Inventory 5 (MHI-5). De minimale somscore is 0 (zeer ongezond) en de maximale somscore is 100 (zeer gezond). Personen met een somscore van minder dan 60 werden geïdentificeerd als psychisch ongezond.

e Depressie is al volgt gemeten; 'Wilt u van de volgende langdurige ziekten en aandoeningen aangeven of u die heeft of in de afgelopen twaalf maanden hebt gehad?' waarna een lijst met aandoeningen volgt waaronder 'depressie'. Er is niet gevraagd of men door een arts is gediagnosticeerd.

f Slechte ervaren gezondheid verwijst naar het percentage personen dat op de vraag: "Hoe is over het algemeen uw gezondheid?" (1=zeer goed; 5 = zeer slecht) hadden geantwoord: 'gaat wel', 'slecht' en 'zeer slecht'.

g De categorie 'contact met huisarts' verwijst naar het percentage personen dat minimaal een keer in de twaalf maanden of minimaal een keer in de maand voorafgaand aan de enquête contact (bv. spreekuur/ telefonische consulten) heeft gehad met de huisarts.

Bron: CBS (GE'14-'20), SCP-bewerking